

LEGE nr. 165 din 16 mai 2013

privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

EMITENT • PARLAMENTUL

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 278 din 17 mai 2013

Data intrării în vigoare 20-05-2013

Formă consolidată valabilă la data 02-11-2020

Prezenta formă consolidată este valabilă începând cu data de 02-11-2020 până la data de 03-05-2021

Notă CTCE

Forma consolidată a LEGII nr. 165 din 16 mai 2013, publicată în Monitorul Oficial nr. 278 din 17 mai 2013, la data de 02 Noiembrie 2020 este realizată prin includerea tuturor modificărilor și completărilor aduse de: LEGEA nr. 368 din 18 decembrie 2013; ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 115 din 23 decembrie 2013; DECIZIA nr. 88 din 27 februarie 2014; DECIZIA nr. 210 din 8 aprilie 2014; DECIZIA nr. 269 din 7 mai 2014; DECIZIA nr. 686 din 26 noiembrie 2014; LEGEA nr. 65 din 31 martie 2015; ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 21 din 24 iunie 2015; LEGEA nr. 168 din 29 iunie 2015; ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 66 din 30 decembrie 2015; LEGEA nr. 103 din 23 mai 2016; ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 98 din 15 decembrie 2016; LEGEA nr. 251 din 23 decembrie 2016; DECIZIA nr. 44 din 31 ianuarie 2017; LEGEA nr. 111 din 19 mai 2017; DECIZIA nr. 395 din 13 iunie 2017; DECIZIA nr. 671 din 24 octombrie 2017; LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018; LEGEA nr. 111 din 24 mai 2019; LEGEA nr. 22 din 18 martie 2020; ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 72 din 14 mai 2020; DECIZIA nr. 602 din 16 iulie 2020; LEGEA nr. 219 din 29 octombrie 2020.

Conținutul acestui act aparține exclusiv S.C. Centrul Teritorial de Calcul Electronic S.A. Piatra-Neamț și nu este un document cu caracter oficial, fiind destinat informării utilizatorilor.

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Capitolul I Dispoziții generale

Articolul 1

(1) Imobilele preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist se restituie în natură.

(2) În situația în care restituirea în natură a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist nu mai este posibilă, măsurile reparatorii în echivalent care se pot acorda sunt compensarea cu bunuri oferite în echivalent de entitatea investită cu soluționarea cererii formulate în baza Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, măsurile prevăzute de Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, cu modificările și completările ulterioare, precum și măsura compensării prin puncte, prevăzută în cap. III.
La data de 24-12-2013 Alin. (2) al art. 1 a fost modificat de pct. 1 al art. I din LEGEA nr. 368 din 18 decembrie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 819 din 21 decembrie 2013.

(3) În situația în care titularul a înstrăinat drepturile care i se cuvin potrivit legilor de restituire a proprietății, singura măsură reparatorie care se acordă este compensarea prin puncte potrivit art. 24 alin. (2), (3) și (4).

(4) Punctele prevăzute la alin. (2) și (3) se valorifică potrivit prezentei legi.

Notă

Prin DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 210 din 8 aprilie 2014, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 418 din 5 iunie 2014 a fost admisă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, constatându-se că acestea sunt neconstituționale, în redactarea anterioară modificării acestor prevederi prin Legea nr. 368/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013.

Conform art. 147 din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003, dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

Prin urmare, începând cu data de 5 iunie 2014, dacă se aplică reglementările art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, în redactarea anterioară modificării acestor prevederi prin Legea nr. 368

/2013, acestea se suspendă, încetându-și efectele juridice, începând cu data de 21 iulie 2014, în măsura în care s-a menținut aplicarea acestora.

Articolul 2

Principiile care stau la baza acordării măsurilor prevăzute de prezenta lege sunt:

- a) principiul prevalenței restituirii în natură;
- b) principiul echității;
- c) principiul transparenței procesului de stabilire a măsurilor reparatorii;
- d) principiul menținerii justului echilibru între interesul particular al foștilor proprietari și interesul general al societății.

Articolul 3

În înțelesul prezentei legi, expresiile și termenii de mai jos au următoarele semnificații:

1. cereri - notificările formulate în temeiul [Legii nr. 10/2001](#) privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cererile formulate în temeiul prevederilor [Legii fondului funciar nr. 18/1991](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale [Legii nr. 1/2000](#) pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor [Legii fondului funciar nr. 18/1991](#) și ale [Legii nr. 169/1997](#), cu modificările și completările ulterioare, cererile formulate potrivit [Legii nr. 247/2005](#) privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările și completările ulterioare, cererile de retrocedare formulate potrivit [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000](#) privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/1999](#) privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România, republicată, aflate în curs de soluționare la entitățile investite de lege sau, după caz, la Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor;
2. persoana care se consideră îndreptățită - persoana care a formulat și a depus, în termen legal, la entitățile investite de lege cereri din categoria celor prevăzute la [pct. 1](#), care nu au fost soluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi;
3. persoana îndreptățită - persoana căreia i-a fost recunoscut dreptul la restituire în natură sau, după caz, la măsuri reparatorii;
4. entitatea investită de lege - următoarele structuri cu atribuții în procesul de restituire a imobilelor preluate abuziv și de stabilire a măsurilor reparatorii:
 - a) unitatea deținătoare, în înțelesul [Hotărârii Guvernului nr. 250/2007](#) pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare unitară a [Legii nr. 10/2001](#) privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, cu modificările și completările ulterioare, al [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și al [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/1999](#), republicată;
 - b) entitatea investită cu soluționarea notificării, în înțelesul [Hotărârii Guvernului nr. 250/2007](#), cu modificările și completările ulterioare;
 - c) comisia locală de fond funciar, comisiile comunale, orășenești și municipale, constituite în temeiul [Legii nr. 18/1991](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare;
 - d) comisia județeană de fond funciar sau, după caz, Comisia de Fond Funciar a Municipiului București, constituite în temeiul [Legii nr. 18/1991](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare;
 - e) Comisia specială de retrocedare a unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase și comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România;
 - f) Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică;
 - g) Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor, înființată potrivit prezentei legi;
5. decizia entității investite de lege - decizia/dispoziția/ordinul/hotărârea emisă de către entitatea investită de lege, prevăzută la [pct. 4](#);
6. restituirea în natură - restituirea imobilului preluat în mod abuziv; în ceea ce privește terenurile, reconstituirea dreptului de proprietate pe vechiul amplasament sau pe un alt amplasament;
7. grila notarială - studiul de piață realizat de către camerele notarilor publici, conținând informații privind valorile minime consemnate pe piața imobiliară specifică în anul precedent, întocmit și actualizat în condițiile art. 111 alin. (4) și (5) din [Legea nr. 227/2015](#) privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.
La data de 21-03-2020 Punctul 7. din Articolul 3, Capitolul I a fost modificat de Punctul 1, Articolul I din [LEGEA nr. 22 din 18 martie 2020](#), publicată în [MONITORUL OFICIAL nr. 221 din 18 martie 2020](#)
8. investiții - culturi, lucrări și instalații cu caracter permanent ce deservește exploatații agricole, respectiv:

- a) plantații de orice fel - vii, livezi, pepiniere viticole, pomicole, plantații de hamei și duzi, sere, solare, răsadnițe și altele asemenea;
- b) platforme betonate și spații de depozitare care servesc nevoilor producției agricole, fabrici de nutrețuri combinate dezafectate sau active;
- c) amenajări piscicole;
- d) sisteme de îmbunătățiri funciare, de tipul canale de irigații și/sau desecări, stații de pompare/irigații/desecare, antene supraterane și subterane, rampe de irigații, pivoți, platforme betonate, poduri, podețe care deserveșc exploatarea;
- e) linii electrice și posturi de transformare care deserveșc exploatarea sau/și sistemele de îmbunătățiri funciare;
- f) drumuri de exploatare care deserveșc exploatarea sau/și sistemele de îmbunătățiri funciare;
- g) orice alt tip de investiții care deserveșc exploatarea agricolă așa cum este definită la art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 108/2001 privind exploatarea agricole, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 166/2002, cu modificările și completările ulterioare;
- h) capacități de producție din zootehnie și instalații zootehnice;
- i) sedii ale societăților comerciale agricole, sedii de ferme agricole, cantine, dormitoare, ateliere mecanice;
- j) instalații hidrotehnice, hidroelectrice sau de hidroameliorație;
- k) alte construcții civile și comerciale;
- l) orice alt tip de investiții care deserveșc exploatarea agricolă așa cum este definită la art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 108/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 166/2002, cu modificările și completările ulterioare.

La data de 24-12-2013 Pct. 8 al art. 3 a fost introdus de pct. 2 al art. I din LEGEA nr. 368 din 18 decembrie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 819 din 21 decembrie 2013.

Articolul 4

Dispozițiile prezentei legi se aplică cererilor formulate și depuse, în termen legal, la entitățile investite de lege, nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor*)**), precum și cauzelor aflate pe rolul Curții Europene a Drepturilor Omului suspendate în temeiul Hotărârii-pilot din 12 octombrie 2010, pronunțată în Cauza Maria Atanasiu și alții împotriva României, la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Notă

*) Prin **DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 88 din 27 februarie 2014**, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 281 din 16 aprilie 2014 a fost admisă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor **art. 4 teza a doua din Legea nr. 165/2013** privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, constatându-se că acestea sunt constituționale, în măsura în care, termenele prevăzute la art. 33 din aceeași lege nu se aplică și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a legii.

Conform art. 147 din **CONSTITUȚIA ROMÂNIEI** republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003, dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

Prin urmare, în intervalul 16 aprilie 2014-31 mai 2014, dacă termenele prevăzute la art. 33 din aceeași lege s-au aplicat și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a **Legii nr. 165/2013**, dispozițiile legale atacate, au fost suspendate, încetându-și efectele juridice, începând cu data de 1 iunie 2014, în măsura în care s-a menținut aplicarea acestora.

) Prin **DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 210 din 8 aprilie 2014, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 418 din 5 iunie 2014 a fost admisă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 teza a doua raportate la cele ale **art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013** privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, constatându-se că acestea sunt neconstituționale, în redactarea anterioară modificării acestor prevederi prin **Legea nr. 368/2013** pentru modificarea și completarea **Legii nr. 165/2013**.

Conform art. 147 din **CONSTITUȚIA ROMÂNIEI** republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003, dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

Prin urmare, începând cu data de 5 iunie 2014, dacă se aplică reglementările art. 4 teza a doua raportate la cele ale [art. 1 alin. \(2\) din Legea nr. 165/2013](#), în redactarea anterioară modificării acestor prevederi prin [Legea nr. 368 /2013](#), acestea se suspendă, urmând să-și înceteze efectele juridice, începând cu data de 21 iulie 2014, în măsura în care se menține aplicarea acestora.

***) Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 269 din 7 mai 2014](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 513 din 9 iulie 2014, s-a admis excepția de neconstituționalitate a prevederilor [art. 4 teza a doua din Legea nr. 165/2013](#) privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, stabilindu-se că sunt constituționale în măsura în care termenele prevăzute la art. 34 alin. (1) din aceeași lege nu se aplică și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a legii.

Conform art. 147 alin. (1) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În concluzie, în intervalul 9 iulie 2014-23 august 2014, dispozițiile [art. 4 teza a doua din Legea nr. 165/2013](#), în măsura în care termenele prevăzute la art. 34 alin. (1) din aceeași lege s-au aplicat și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a legii, au fost suspendate de drept, încetându-și efectele juridice în data de 24 august 2014, dacă s-au aplicat în condițiile menționate.

Capitolul II

Restituirea în natură a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist

Articolul 5

(1) În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale se constituie, prin ordin al prefectului, Comisia locală pentru inventarierea terenurilor.

(2) Comisia se compune din următoarele persoane:

- a) primarul comunei/orașului/municipiului, care are și calitatea de președinte al Comisiei;
- b) secretarul comunei/orașului/municipiului;
- c) reprezentantul instituției prefectului, care asigură colaborarea directă și operativă a Comisiei cu celelalte instituții cu responsabilități în aplicarea prevederilor prezentei legi;
- d) un specialist în măsurători topografice și în identificarea tarlalelor și parcelelor din cadrul unității administrativ-teritoriale (specialist cadastru, inginer topograf, inginer agricol, subinginer agricol, referent agricol);
- e) un reprezentant al oficiului teritorial de cadastru și publicitate imobiliară.

La data de 24-12-2013 Alin. (2) al art. 5 a fost modificat de pct. 3 al art. I din [LEGEA nr. 368 din 18 decembrie 2013](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 819 din 21 decembrie 2013.

(3) În funcție de specificul localității, Comisia se completează cu următoarele persoane:

- a) un reprezentant al Agenției Domeniilor Statului;
- b) un reprezentant al Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu-Șișești";
- c) un reprezentant al Regiei Naționale a Pădurilor - Romsilva;
- d) un reprezentant al Agenției Naționale pentru Pescuit și Acvacultură.

(4) Procedura de constituire, modul de funcționare, atribuțiile Comisiei, precum și normele privind întocmirea situației prevăzute la [art. 6](#) se stabilesc prin normele de aplicare a prezentei legi, care vor fi adoptate în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a acesteia.

Articolul 6

(1) În termen de 180 de zile de la data constituirii, comisia prevăzută la [art. 5](#) întocmește, conform normelor de aplicare a prezentei legi, situația terenurilor agricole, cu sau fără investiții, și forestiere, aflate în domeniul public sau privat al statului sau, după caz, al unității administrativ-teritoriale, care pot face obiectul reconstituirii dreptului de proprietate pe fiecare unitate administrativ-teritorială.

(2) Situația prevăzută la [alin. \(1\)](#) va indica, prin determinare grafică pe ortofotoplan*):

- a) terenurile ce constituie rezerva comisiei locale de fond funciar;
- b) terenurile aflate în proprietatea publică și privată a statului, cu sau fără investiții, aflate în administrarea unor autorități și instituții publice;
- c) terenurile administrate de institute și stațiuni de cercetare, cu sau fără investiții;
- d) terenurile ocupate de izlazuri;
- e) alte terenuri identificate ca disponibile în vederea restituirii.

(3) Situația prevăzută la [alin. \(1\)](#) se vizează de Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară și se transmite comisiei județene de fond funciar sau, după caz, Comisiei de Fond Funciar a Municipiului București.

(4) Comisia județeană de fond funciar sau, după caz, Comisia de Fond Funciar a Municipiului București centralizează situațiile întocmite la nivelul unităților administrativ-teritoriale în termen de 30 de zile de la primirea acestora. Rezultatul centralizării se transmite Agenției Domeniilor Statului și Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

(5) La propunerea comisiei județene de fond funciar sau, după caz, a Comisiei de Fond Funciar a Municipiului București, Agenția Domeniilor Statului și Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților demarează procedurile legale necesare în vederea schimbării regimului juridic al terenurilor ce fac obiectul situației centralizatoare, aflate în proprietatea publică a statului, și trecerii acestora, în condițiile legii, în proprietatea privată a statului pentru a fi afectate restituirii în natură.

La data de 21-12-2016 Alineatul (5) din Articolul 6 , Capitolul II a fost modificat de Punctul 1, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 98 din 15 decembrie 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1030 din 21 decembrie 2016

(5¹) Terenurile preluate în vederea finalizării procesului de restituire înainte de 20 mai 2013 de comisiile locale de fond funciar de la Agenția Domeniilor Statului, de la alte instituții sau societăți comerciale care au administrat terenuri din proprietatea statului, dar care nu au făcut obiectul punerii în posesie revin, după caz, în domeniul public sau privat al statului și în administrarea Agenției Domeniilor Statului, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

La data de 21-12-2016 Alineatul (5¹) din Articolul 6 , Capitolul II a fost modificat de Punctul 1, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 98 din 15 decembrie 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1030 din 21 decembrie 2016

Notă CTCE

Potrivit art. II din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 98 din 15 decembrie 2016 predarea către Agenția Domeniilor Statului a terenurilor prevăzute la [art. 6 alin. \(5¹\) din Legea nr. 165/2013](#) privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu modificările și completările aduse prin prezenta ordonanță de urgență, se face de către comisia locală de fond funciar care a primit aceste terenuri, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, prin protocol. Delimitarea terenurilor și înscrierea lor în evidențele de cadastru și carte funciară se realizează prin Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară.

(5²) Sunt exceptate de la prevederile [alin. \(5¹\)](#) suprafețele de teren pentru care instanțele au dispus reconstituirea pe fostul amplasament, prin hotărâri irevocabile/definitive.

La data de 27-05-2016 Alin. (5²) al art. 6 a fost introdus de subpct. 1, pct. 2 al art. unic din LEGEA nr. 103 din 23 mai 2016 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 394 din 24 mai 2016, care modifică art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 21 din 24 iunie 2015 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 468 din 29 iunie 2015.

(5³) Terenurile care trec în administrarea Agenției Domeniilor Statului în condițiile [alin. \(5¹\)](#) și [\(5²\)](#) vor face obiectul restituirii către foștii proprietari numai cu respectarea procedurii prevăzute de Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 626/2001, cu modificările și completările ulterioare.

La data de 29-05-2017 Alineatul (5³) din Articolul 6 , Capitolul II a fost modificat de Punctul 1, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 111 din 19 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 399 din 26 mai 2017

(6) Sunt exceptate de la aplicarea procedurilor prevăzute la [alin. \(5\)](#) suprafețele de teren cu destinație agricolă indispensabile activității de cercetare-dezvoltare-inovare și multiplicării materialului biologic vegetal și animal, de utilitate publică, prevăzute în anexele nr. 1-5 și 7 la Legea nr. 45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură «Gheorghe Ionescu-Șișești» și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare, cu modificările și completările ulterioare.

La data de 03-07-2015 Alin. (6) al art. 6 a fost introdus de art. unic din LEGEA nr. 168 din 29 iunie 2015 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 473 din 30 iunie 2015.

Notă CTCE

Potrivit art. II din LEGEA nr. 65 din 31 martie 2015, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 226 din 2 aprilie 2015 care aprobă cu modificări ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 115 din 23 decembrie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 835 din 24 decembrie 2013, se instituie un nou termen, respectiv data de 15 aprilie 2015, până la care Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară va realiza, pentru fiecare județ și la nivel național, situația comparativă a cererilor și disponibilului de teren, în condițiile prevăzute la [art. 6 alin. \(2\) din Legea nr. 165/2013](#) privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 7

Abrogat.

La data de 29-05-2017 Articolul 7 din Capitolul II a fost abrogat de Punctul 2, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 111 din 19 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 399 din 26 mai 2017

Articolul 8

(1) În termen de 120 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, comisiile locale de fond funciar au obligația de a centraliza toate cererile de restituire nesoluționate, în vederea stabilirii suprafeței de teren necesare în vederea finalizării procesului de restituire.

(2) Pentru realizarea situației prevăzute la [alin. \(1\)](#) se au în vedere:

a) cererile din dosarele nesoluționate la nivelul comisiei locale;

b) cererile din dosarele transmise comisiei județene sau, după caz, Comisiei de Fond Funciar a Municipiului București, cu propuneri de despăgubiri;

c) cererile din dosarele înregistrate la Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, în cazul în care persoanele îndreptățite optează, în condițiile [art. 42](#), pentru returnarea dosarului la comisia locală, în vederea atribuirii de teren;

d) hotărârile definitive și irevocabile pronunțate de instanțele judecătorești, având ca obiect restituirea unor suprafețe de teren;

e) cererile care au stat la baza dosarelor validate de comisiile județene sau, după caz, de Comisia de Fond Funciar a Municipiului București și aflate la comisiile locale în vederea constituirii dosarelor de despăgubire.

(3) Situația suprafețelor de teren necesare în vederea finalizării procesului de restituire se transmite comisiei județene de fond funciar sau, după caz, Comisiei de Fond Funciar a Municipiului București, în termenul prevăzut la [alin. \(1\)](#).

Articolul 9

(1) Institutele, stațiunile de cercetare și instituțiile publice sunt obligate să predea Agenției Domeniilor Statului, în termen de 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a hotărârii Guvernului inițiate conform [art. 6 alin. \(5\)](#), terenurile care fac obiectul acesteia. Procesele-verbale de predare-primire se comunică și Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

(2) În termen de 30 de zile de la preluarea terenurilor prevăzute la [alin. \(1\)](#), Agenția Domeniilor Statului aduce la cunoștința comisiei județene de fond funciar și Comisiei de Fond Funciar a Municipiului București disponibilul de teren pe fiecare unitate administrativ-teritorială.

(3) Predarea terenurilor disponibile către comisia locală de fond funciar se face numai după validarea de către comisia județeană de fond funciar și Comisia de Fond Funciar a Municipiului București a propunerilor de punere în posesie pe aceste terenuri, dar nu mai târziu de 1 ianuarie 2015.

Articolul 10

(1) Până la data de 15 aprilie 2018, Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară va întocmi, pentru fiecare unitate administrativ-teritorială, situația comparativă a cererilor și disponibilului de teren, ulterior finalizării situațiilor prevăzute la [art. 6 alin. \(2\)](#).

La data de 29-05-2017 Alineatul (1) din Articolul 10, Capitolul II a fost modificat de Punctul 3, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 111 din 19 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 399 din 26 mai 2017

(2) După finalizare, situația se comunică Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților și Agenției Domeniilor Statului.

Articolul 11

Abrogat.

La data de 29-05-2017 Articolul 11 din Capitolul II a fost abrogat de Punctul 4, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 111 din 19 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 399 din 26 mai 2017

Articolul 12

(1) În situația în care restituirea terenurilor agricole pe vechile amplasamente nu este posibilă, după validarea întinderii dreptului lor de proprietate de către comisiile județene de fond funciar sau, după caz, de către Comisia de Fond Funciar a Municipiului București, fostului proprietar sau moștenitorilor acestuia li se atribuie un teren pe un alt amplasament, în următoarea ordine:

a) pe terenurile din rezerva comisiei locale de fond funciar;

b) pe terenurile proprietate publică, trecute, în condițiile legii, în proprietatea privată a statului, sau pe terenurile proprietate privată a statului, care au fost administrate pe raza unității administrativ-teritoriale de institute, de stațiuni de cercetare ori de alte instituții publice;

c) pe terenurile proprietate publică, trecute, în condițiile legii, în proprietatea privată a statului, sau pe terenurile proprietate privată a statului, care au fost administrate de institute, de stațiuni de cercetare ori de instituții publice pe raza localităților învecinate, aflate în același județ;

d) pe terenurile ocupate de izlazuri.

La data de 24-12-2013 Alin. (1) al art. 12 a fost modificat de pct. 4 al art. I din LEGEA nr. 368 din 18 decembrie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 819 din 21 decembrie 2013.

(2) Pentru terenurile prevăzute la [alin. \(1\) lit. d](#)), regimul juridic și categoria de folosință se pot schimba numai cu avizul prealabil al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale și cu acordul cetățenilor cu drept de vot din unitatea administrativ-teritorială, acord exprimat în urma organizării unui referendum local, potrivit legii, în termenul prevăzut la [art. 6 alin. \(1\)](#).

La data de 24-12-2013 Alin. (2) al art. 12 a fost modificat de pct. 4 al art. I din LEGEA nr. 368 din 18 decembrie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 819 din 21 decembrie 2013.

(3) Atribuirea terenurilor de către comisia locală se face în ordinea de înregistrare a cererilor inițiale de restituire, cu respectarea strictă a ordinii categoriilor de teren prevăzute la [alin. \(1\)](#). Fostul proprietar sau moștenitorii acestuia pot refuza terenul din rezerva comisiei locale de fond funciar sau din izlazul comunal, propus în vederea restituirii.

Articolul 13

(1) În situația în care restituirea terenurilor forestiere pe vechile amplasamente nu este posibilă, reconstituirea dreptului de proprietate se face pe alte amplasamente de pe raza unității administrativ-teritoriale, chiar dacă acestea s-au aflat în proprietatea statului român înainte de anul 1948, au intrat ulterior în proprietatea statului sau au fost incluse în amenajamente silvice după această dată.

Notă

Prin DECIZIA nr. 395 din 13 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 574 din 18 iulie 2017, s-a admis excepția de neconstituționalitate, constatându-se că prevederile art. 13 alin. (1) din [Legea nr. 165/2013](#) privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România sunt constituționale în măsura în care restituirea terenurilor forestiere aparținând domeniului public al statului se realizează numai după trecerea prealabilă a acestor terenuri în domeniul privat al statului, în condițiile legii.

Conform [art. 147 alin. \(1\) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI](#) republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În concluzie, în intervalul 18 iulie 2017 - 31 august 2017, prevederile art. 13 alin. (1), în măsura în care restituirea terenurilor forestiere aparținând domeniului public al statului se realiza fără trecerea prealabilă a acestor terenuri în domeniul privat al statului, în condițiile legii, au fost suspendate de drept, încetându-și efectele juridice începând cu data de 1 septembrie 2017, întrucât legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederilor atacate.

(2) În situația în care pe raza unității administrativ-teritoriale nu există teren forestier disponibil, reconstituirea dreptului de proprietate se face pe terenuri forestiere situate pe raza altor unități administrativ-teritoriale din județ, cu aprobarea comisiei județene de fond funciar sau, după caz, a Comisiei de Fond Funciar a Municipiului București.

(3) Noțiunea de teren forestier în sensul prezentei legi este definită în normele de aplicare a acesteia.

Articolul 14

În situația în care terenul destinat restituirii este pus la dispoziție pe raza unei alte unități administrativ-teritoriale decât cea notificată, punerea în posesie se face de către comisia locală la care proprietarul sau moștenitorii acestuia au depus cererea de reconstituire a dreptului de proprietate potrivit [art. 9 alin. \(3\) din Legea nr. 18/1991](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu informarea comisiei locale din unitatea administrativ-teritorială respectivă.

Articolul 15

Cererile vizând restituirea terenurilor intravilane, agricole la data preluării abuzive, formulate potrivit [Legii nr. 10/2001](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, se soluționează cu respectarea limitei de 50 ha de proprietar deposedat, cu condiția ca această suprafață să nu fi fost restituită prin aplicarea legilor fondului funciar.

Articolul 15[^]1

(1) În situația în care, după solicitarea documentelor necesare stabilirii categoriei de folosință a terenurilor care fac obiectul cererilor formulate potrivit [Legii nr. 10/2001](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, dosarele de despăgubire nu se completează cu informațiile solicitate, se prezumă următoarele:

a) în cazul terenurilor situate la data preluării abuzive în intravilanul localităților de tip urban și pe care existau construcții, o suprafață de până la 1.000 mp avea categoria de folosință curți și construcții;

b) în cazul terenurilor situate la data preluării abuzive în intravilanul localităților de tip rural și pe care existau construcții, o suprafață de până la 3.000 mp avea categoria de folosință curți și construcții.

(2) Pentru suprafețele care exced limitelor prevăzute la [alin. \(1\)](#) și pentru care, pe baza documentelor existente, nu se poate stabili dacă se încadrează în suprafața maximă prevăzută la [art. 15](#), la propunerea Secretariatului Comisiei Naționale, Comisia Națională invalidează deciziile entităților investite de lege, cu excepția celor emise în baza unor hotărâri judecătorești irevocabile/definitive prin care instanțele au stabilit existența și întinderea dreptului.

Art. 15¹ a fost reintrodus de subpct. 2, pct. 2 al [art. unic din LEGEA nr. 103 din 23 mai 2016](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 394 din 24 mai 2016, care modifică [art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 21 din 24 iunie 2015](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 468 din 29 iunie 2015.

Capitolul III

Acordarea de măsuri compensatorii

Articolul 16

Cererile de restituire care nu pot fi soluționate prin restituire în natură la nivelul entităților investite de lege se soluționează prin acordarea de măsuri compensatorii sub formă de puncte, care se determină potrivit [art. 21 alin. \(6\)](#) și [\(7\)](#).

Articolul 17

(1) În vederea finalizării procesului de restituire în natură sau, după caz, în echivalent a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist, se constituie Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor, denumită în continuare Comisia Națională, care funcționează în subordinea Cancelariei Primului-Ministru și are, în principal, următoarele atribuții:

a) validează/invalidează în tot sau în parte deciziile emise de entitățile investite de lege care conțin propunerea de acordare de măsuri compensatorii*);

b) dispune emiterea deciziilor de compensare a imobilelor;

c) Abrogată.

La data de 29-05-2017 Litera c) din Alineatul (1) , Articolul 17 , Capitolul III a fost abrogată de Punctul 4, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 111 din 19 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 399 din 26 mai 2017

d) ia alte măsuri legale necesare aplicării prezentei legi.

(2) Comisia Națională este formată din 11 membri și are următoarea componență:

a) președintele Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților;

b) vicepreședintele Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților;

c) un reprezentant al Cancelariei Primului-Ministru;

d) președintele Agenției Domeniilor Statului;

e) un reprezentant al Departamentului pentru Relații Interetnice din cadrul Secretariatului General al Guvernului;

f) un reprezentant al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale;

g) 2 reprezentanți ai Ministerului Justiției;

h) un reprezentant al Ministerului Afacerilor Interne.

(3) Componența nominală a Comisiei Naționale se stabilește prin decizie a prim-ministrului, în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(4) Lucrările Comisiei Naționale sunt conduse de președintele Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, care îndeplinește și funcția de președinte al Comisiei Naționale.

La data de 24-12-2013 Alin. (4) al art. 17 a fost modificat de pct. 5 al art. I din LEGEA nr. 368 din 18 decembrie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 819 din 21 decembrie 2013.

(5) Secretariatul Comisiei Naționale preia toate atribuțiile, drepturile și obligațiile Secretariatului Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor și se asigură de către Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților.

La data de 24-12-2013 Alin. (5) al art. 17 a fost modificat de pct. 5 al art. I din LEGEA nr. 368 din 18 decembrie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 819 din 21 decembrie 2013.

Notă

*) Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 686 din 26 noiembrie 2014](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 68 din 27 ianuarie 2015 a fost admisă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 17 alin. \(1\) lit. a\) din Legea nr. 165/2013](#) privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, constatându-se că acestea sunt

constituționale în măsura în care nu se aplică deciziilor/dispozițiilor entităților investite cu soluționarea notificărilor, emise în executarea unor hotărâri judecătorești prin care instanțele s-au pronunțat irevocabil/definitiv asupra calității de persoane îndreptățite și asupra întinderii dreptului de proprietate.

Conform [art. 147 din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI](#) republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003, dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept. Prin urmare, în intervalul 27 ianuarie 2015-13 martie 2015, dispozițiile [art. 17 alin. \(1\) lit. a\) din Legea nr. 165/2013](#) privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, au fost suspendate, în măsura în care se aplică deciziilor /dispozițiilor entităților investite cu soluționarea notificărilor, emise în executarea unor hotărâri judecătorești prin care instanțele s-au pronunțat irevocabil/definitiv asupra calității de persoane îndreptățite și asupra întinderii dreptului de proprietate, încetându-și efectele juridice, începând cu data de 14 martie 2015, dacă se aplică în condițiile menționate.

Articolul 18

(1) Comisia Națională funcționează pe baza prevederilor prezentei legi și a regulamentului propriu de organizare și funcționare. Regulamentul Comisiei Naționale se aprobă prin decizie a prim-ministrului, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) În îndeplinirea atribuțiilor sale, Comisia Națională emite decizii sub semnătura președintelui acesteia. Comisia Națională lucrează în ședință în prezența a minimum 7 membri și decide cu majoritatea de voturi a membrilor prezenți.

(3) Comisia Națională preia atribuțiile Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor și funcționează până la finalizarea procesului de retrocedare.

Articolul 19

În scopul evitării unor posibile fraude sau tentative de corupere a membrilor Comisiei Naționale, în aplicarea prezentei legi se stabilesc următoarele măsuri:

a) numirea și înlocuirea membrilor Comisiei Naționale se fac prin decizie a prim-ministrului, cu excepția celor prevăzuți la [art. 17 alin. \(2\) lit. a\), b\) și d\)](#), care devin membri, de drept, prin decizia sau, respectiv, ordinul de numire în funcție;

La data de 24-12-2013 Lit. a) a art. 19 a fost modificată de pct. 6 al art. I din LEGEA nr. 368 din 18 decembrie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 819 din 21 decembrie 2013.

b) membrii Comisiei Naționale beneficiază de indemnizație lunară reprezentând 50% din indemnizația lunară a președintelui Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților. Indemnizația se acordă în lunile în care Comisia Națională desfășoară cel puțin o ședință.

Articolul 20

Abrogat.

La data de 29-05-2017 Articolul 20 din Capitolul III a fost abrogat de Punctul 4, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 111 din 19 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 399 din 26 mai 2017

Articolul 21

(1) În vederea acordării de măsuri compensatorii pentru imobilele care nu pot fi restituite în natură, entitățile investite de lege transmit Secretariatului Comisiei Naționale deciziile care conțin propunerea de acordare de măsuri compensatorii, întreaga documentație care a stat la baza emiterii acestora și documentele care atestă situația juridică a imobilului obiect al restituirii la momentul emiterii deciziei, inclusiv orice înscrisuri cu privire la construcții demolate.

(2) Deciziile entităților investite de lege vor fi însoțite de înscrisuri care atestă imposibilitatea atribuirii în compensare totală sau parțială a unor alte imobile/bunuri/servicii disponibile deținute de entitatea investită de lege.

(3) Dispozițiile autorităților administrației publice locale emise potrivit [Legii nr. 10/2001](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, se transmit Secretariatului Comisiei Naționale după exercitarea controlului de legalitate de către prefect. Dispozițiile [art. 11 alin. \(1\) și \(2\) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, rămân aplicabile.

Notă

Decizie de admitere: [RIL nr. 16/2019](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 773 din 24 septembrie 2019:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor [art. 21 alin. \(3\) din Legea nr. 165/2013](#), entitatea notificată va înainta dispoziția, la emiterea căreia a fost obligată de instanță, împreună cu dosarul administrativ, direct către Secretariatul Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor.

(4) Comisiile județene de fond funciar și Comisia de Fond Funciar a Municipiului București pot propune Comisiei Naționale soluționarea cererilor de retrocedare prin acordare de măsuri compensatorii potrivit prezentei legi numai după epuizarea suprafețelor de teren agricol afectate restituirii în natură, identificate la nivel local.

Notă

Prin DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. nr. 671 din 24 octombrie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1015 din 21 decembrie 2017 a fost admisă excepția de neconstituționalitate, constatându-se că constată că sintagma „numai după epuizarea suprafețelor de teren agricol afectate restituirii în natură identificate la nivel local” din cuprinsul art. 21 alin. (4) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România este constituțională în măsura în care nu se aplică în ipoteza existenței unor hotărâri judecătorești definitive/irevocabile prin care instanțele au dispus acordarea de măsuri reparatorii în echivalent bănesc.

Conform art. 147 din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003, dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În concluzie, în intervalul 21 decembrie 2017-3 februarie 2018, sintagma „numai după epuizarea suprafețelor de teren agricol afectate restituirii în natură identificate la nivel local” din cuprinsul art. 21 alin. (4) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, în măsura în care se aplică în ipoteza existenței unor hotărâri judecătorești definitive/irevocabile prin care instanțele au dispus acordarea de măsuri reparatorii în echivalent bănesc, au fost suspendate de drept, încetându-și efectele juridice începând cu data de 4 februarie 2018, întrucât legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederilor atacate.

(5) Secretariatul Comisiei Naționale, în baza documentelor transmise, procedează la verificarea dosarelor din punctul de vedere al existenței dreptului persoanei care se consideră îndreptățită la măsuri reparatorii. Pentru clarificarea aspectelor din dosar, Secretariatul Comisiei Naționale poate solicita documente în completare entităților învestite de lege, titularilor dosarelor și oricăror altor instituții care ar putea deține documente relevante*).

(6) Evaluarea imobilului ce face obiectul deciziei se face prin aplicarea grilei notariale valabile la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare, în considerarea caracteristicilor tehnice ale imobilului și a categoriei de folosință la data preluării acestuia. Prin excepție, în dosarele în care se acordă măsuri compensatorii titularului dreptului de proprietate, fost proprietar sau moștenitorilor legali ori testamentari ai acestuia, iar dreptul de proprietate nu a fost tranzacționat după preluarea abuzivă de stat a imobilului, evaluarea imobilului ce face obiectul deciziei se face prin utilizarea grilei notariale valabile pentru anul precedent emiterii deciziei de către Comisia Națională. Evaluarea se exprimă în puncte. Un punct are valoarea de un leu.

La data de 02-11-2020 Alineatul (6) din Articolul 21, Capitolul III a fost modificat de Punctul 1, Articolul I din LEGEA nr. 219 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1011 din 30 octombrie 2020

(6¹) În cazul în care, prin documentele existente în dosarul de despăgubire, nu se pot stabili amplasamentul sau caracteristicile tehnice ale imobilului pentru care se stabilesc despăgubiri, evaluarea se face prin aplicarea valorii minime pentru zona sau categoria de imobil prevăzută de grila notarială pentru localitatea respectivă, potrivit prevederilor alin. (6).

La data de 24-12-2013 Alin. (6¹) al art. 21 a fost introdus de pct. 7 al art. I din LEGEA nr. 368 din 18 decembrie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 819 din 21 decembrie 2013.

(6²) În cazul în care, prin documentele existente în dosarul de despăgubire, nu se pot/poate stabili suprafața și /sau descrierea, din punct de vedere arhitectural, a construcțiilor pentru care se stabilesc despăgubiri, se acordă măsuri compensatorii pentru o suprafață utilă de 21 mp. Evaluarea se face prin aplicarea valorii minime pentru zona sau categoria de imobil prevăzută de grila notarială aplicabilă pentru localitatea respectivă.

Alin. (6²) al art. 21 a fost reintrodus de subpct. 3, pct. 2 al art. unic din LEGEA nr. 103 din 23 mai 2016 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 394 din 24 mai 2016, care modifică art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 21 din 24 iunie 2015 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 468 din 29 iunie 2015.

(7) Numărul de puncte se stabilește după scăderea valorii actualizate a despăgubirilor încasate pentru imobilul evaluat conform alin. (6).

(8) Ulterior verificării și evaluării, la propunerea Secretariatului Comisiei Naționale, Comisia Națională validează sau invalidează decizia entității învestite de lege și, după caz, aprobă punctajul stabilit potrivit alin. (7)*).

(9) În cazul validării deciziei entității investite de lege, Comisia Națională emite decizia de compensare prin puncte a imobilului preluat în mod abuziv.

(10) Prin excepție de la prevederile [art. 17 alin. \(1\) lit. a](#)) și [art. 21 alin. \(5\) și \(8\)](#), în cazul dosarelor ce conțin decizii ale entităților investite cu soluționarea notificărilor emise în executarea unor hotărâri judecătorești prin care instanțele s-au pronunțat irevocabil/definitiv asupra calității de persoane îndreptățite la măsuri compensatorii, Comisia Națională emite, la propunerea Secretariatului Comisiei Naționale, decizia de compensare prin numărul de puncte stabilit potrivit [alin. \(7\)](#).

La data de 27-05-2016 Alin. (10) al art. 21 a fost introdus de subpct. 4, pct. 2 al art. unic din LEGEA nr. 103 din 23 mai 2016 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 394 din 24 mai 2016, care modifică art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 21 din 24 iunie 2015 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 468 din 29 iunie 2015.

Notă

*) Prin DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 686 din 26 noiembrie 2014, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 68 din 27 ianuarie 2015 a fost admisă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 21 alin. \(5\) și \(8\) din Legea nr. 165/2013](#) privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, constatându-se că acestea sunt constituționale în măsura în care nu se aplică deciziilor/dispozițiilor entităților investite cu soluționarea notificărilor, emise în executarea unor hotărâri judecătorești prin care instanțele s-au pronunțat irevocabil/definitiv asupra calității de persoane îndreptățite și asupra întinderii dreptului de proprietate. Conform [art. 147 din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI](#) republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003, dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept. Prin urmare, în intervalul 27 ianuarie 2015 - 13 martie 2015, dispozițiile [art. 21 alin. \(5\) și \(8\) din Legea nr. 165/2013](#) privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, au fost suspendate, în măsura în care se aplică deciziilor /dispozițiilor entităților investite cu soluționarea notificărilor, emise în executarea unor hotărâri judecătorești prin care instanțele s-au pronunțat irevocabil/definitiv asupra calității de persoane îndreptățite și asupra întinderii dreptului de proprietate, încetându-și efectele juridice, începând cu data de 14 martie 2015, dacă se aplică în condițiile menționate.

Articolul 22

Prin excepție de la procedura de evaluare prevăzută de [art. 21 alin. \(6\) și \(7\)](#), Secretariatul Comisiei Naționale analizează dosarele care conțin decizii emise în temeiul [art. 6 alin. \(4\) și art. 31 din Legea nr. 10/2001](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, și propune Comisiei Naționale validarea sau invalidarea măsurilor reparatorii la nivelul stabilit prin decizia entității investite de lege.

Articolul 23

(1) Titlurile de valoare nominală emise de Ministerul Finanțelor Publice în temeiul [art. 30 din Legea nr. 10/2001](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, până la data intrării în vigoare a prezentei legi și nevalorificate în cadrul unei oferte de capital disponibil emise în temeiul [Hotărârii Guvernului nr. 498/2003](#) pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare unitară a [Legii nr. 10/2001](#) privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, cu modificările și completările ulterioare, se convertesc prin decizia de compensare a Comisiei Naționale, după parcurgerea procedurii prevăzute de [art. 21 alin. \(5\)](#).

(2) Comisia Națională ia în discuție dosarul transmis de entitatea investită de lege numai după depunerea cererii de convertire și a titlurilor de valoare nominală în original de către persoana îndreptățită.

(3) În situația în care Comisia Națională dispune invalidarea deciziei entității investite de lege în baza căreia s-au emis titluri de valoare nominală, acestea se indisponibilizează la Secretariatul Comisiei Naționale.

Articolul 24

(1) Punctele stabilite prin decizia de compensare emisă pe numele titularului dreptului de proprietate, fost proprietar sau moștenitorii legali ori testamentari ai acestuia, nu pot fi afectate prin măsuri de plafonare.

(2) În dosarele în care se acordă măsuri compensatorii altor persoane decât titularul dreptului de proprietate, fost proprietar sau moștenitorii legali ori testamentari ai acestuia, se acordă un număr de puncte egal cu suma dintre prețul plătit fostului proprietar sau moștenitorilor legali ori testamentari ai acestuia pentru tranzacționarea dreptului de proprietate și un procent de 15% din diferența până la valoarea imobilului stabilită conform [art. 21 alin. \(6\)](#).

(3) Numărul de puncte acordat în condițiile [alin. \(2\)](#) nu poate reprezenta o valoare mai mare decât cea stabilită potrivit [art. 21 alin. \(6\) și \(7\)](#).

(4) În cazul în care din documentele depuse la dosarul de restituire nu rezultă prețul plătit fostului proprietar sau moștenitorilor legali ori testamentari ai acestuia pentru tranzacționarea dreptului de proprietate, punctele vor reprezenta echivalentul a 15% din valoarea stabilită conform [art. 21 alin. \(6\)](#).

(5) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, persoanele care încheie tranzacții privind drepturi asupra imobilelor care fac obiectul legilor de restituire au obligația să comunice Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, în termen de 15 zile, un exemplar al actului prin care s-a încheiat tranzacția.

(6) Documentele transmise după împlinirea termenului prevăzut la [alin. \(5\)](#) nu se iau în considerare de către Comisia Națională la emiterea deciziei.

(7) Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților transmite Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor, în termen de 5 zile de la primire, o copie a documentelor prevăzute la [alin. \(5\)](#).

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 30/2020](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 523 din 18 iunie 2020:

În interpretarea dispozițiilor [art. 3 și 4 din Legea nr. 10/2001](#) privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în coroborare cu prevederile [art. 24 alin. \(2\) din Legea nr. 165/2013](#) privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare, stabilește următoarele:

În cazul în care, după încheierea unei convenții prin care fostul proprietar sau moștenitorii legali ori testamentari ai acestuia au înstrăinat dreptul la despăgubire unor terțe persoane, părțile convin desființarea acestei convenții și repunerea lor în situația anterioară, dreptul la măsuri reparatorii al cesionarului nu subzistă. În acest caz, dreptul la măsuri reparatorii în echivalent revine în patrimoniul înstrăinătorului (înstrăinătorilor) plafonat potrivit dispozițiilor [art. 24 alin. \(2\)](#) sau, după caz, [alin. \(4\)](#) din Legea nr. 165/2013.

Articolul 25

(1) Decizia de compensare emisă de Comisia Națională se comunică persoanelor îndreptățite, în termen de 45 de zile de la data emiterii.

(2) Decizia de invalidare emisă de Comisia Națională se motivează și se comunică atât titularilor, cât și entităților investite de lege, în termen de 60 de zile de la data emiterii.

Articolul 26

Actele care au stat la baza deciziilor Comisiei Naționale au regim de arhivare de 50 de ani și se depun, la încetarea activității Comisiei Naționale, la Cancelaria Primului-Ministru.

Articolul 27

Abrogat.

La data de 29-05-2017 Articolul 27 din Capitolul III a fost abrogat de Punctul 4, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 111 din 19 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 399 din 26 mai 2017

Articolul 28

Abrogat.

La data de 29-05-2017 Articolul 28 din Capitolul III a fost abrogat de Punctul 4, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 111 din 19 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 399 din 26 mai 2017

Articolul 29

Abrogat.

La data de 29-05-2017 Articolul 29 din Capitolul III a fost abrogat de Punctul 4, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 111 din 19 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 399 din 26 mai 2017

Articolul 30

Abrogat.

La data de 29-05-2017 Articolul 30 din Capitolul III a fost abrogat de Punctul 4, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 111 din 19 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 399 din 26 mai 2017

Articolul 31

(1) În termen de 3 ani de la emiterea deciziei de compensare, deținătorul de puncte poate solicita valorificarea acestora în numerar. Pentru deciziile emise înainte de 1 ianuarie 2017, termenul începe să curgă de la această dată.

(2) Cererea de valorificare se depune, personal/prin mandatar cu procură autentică, la sediul Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților sau se transmite prin servicii poștale și de curierat, însoțită, după caz, de decizia de compensare sau certificatul de deținător de puncte, în original. Certificatul de deținător de puncte se emite de Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților în situația transmiterii drepturilor recunoscute prin decizia de compensare.

(3) În baza cererii deținătorului de puncte, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților emite, pe parcursul a 5 ani consecutivi, titluri de plată, în tranșe anuale egale, în limita valorii stabilite prin decizia de compensare. Titlurile de plată se emit în ordinea cronologică a emiterii deciziilor de compensare.

(3[^]1) Prin excepție de la prevederile [alin. \(3\)](#), în situația în care deținătorul de puncte este persoană certificată de entități desemnate de statul român sau de alte state membre ale Uniunii Europene sau de statul de reședință, ca supraviețuitor al Holocaustului, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților emite un singur titlu de plată. La data de 02-11-2020 Articolul 31 din Capitolul III a fost completat de Punctul 2, Articolul I din LEGEA nr. 219 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1011 din 30 octombrie 2020

(4) Cuantumul unei tranșe nu poate fi mai mic de 20.000 lei, cu condiția ca suma astfel acordată să nu depășească totalul despăgubirilor stabilite.

(5) La stabilirea valorii titlului de plată se face conversia unui punct, potrivit [art. 21 alin. \(6\)](#).

(6) În cazul în care decizia de compensare a fost emisă pe numele mai multor persoane, fără a se stabili cotele cuvenite fiecăreia, se emite un singur titlu de plată pentru toți beneficiarii.

(7) Titlurile de plată se comunică, în original, în 5 zile de la emitere, Ministerului Finanțelor Publice și persoanelor îndreptățite.

(8) Sumele cuprinse în titlurile de plată se plătesc de către Ministerul Finanțelor Publice în cel mult 180 de zile de la emitere.

La data de 29-05-2017 Articolul 31 din Capitolul III a fost modificat de Punctul 4, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 111 din 19 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 399 din 26 mai 2017

Capitolul IV

Măsurile privind urgentarea soluționării cererilor de retrocedare

Articolul 32

(1) Se instituie un termen de decădere în procedura administrativă, de 120 de zile, în care persoanele care se consideră îndreptățite pot completa cu înregistrări dosarele depuse la entitățile investite de lege. Termenul curge de la data la care persoanele i se comunică în scris documentele necesare soluționării cererii sale.

La data de 24-12-2013 Alin. (1) al art. 32 a fost modificat de pct. 8 al art. I din LEGEA nr. 368 din 18 decembrie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 819 din 21 decembrie 2013.

(2) Termenul prevăzut la [alin. \(1\)](#) poate fi prelungit la cererea scrisă a persoanei care se consideră îndreptățită sau a reprezentantului legal, prin decizia conducătorului entității investite de lege sau a persoanei împuternicite de către acesta, o singură dată, pentru o perioadă de 60 de zile, în situația în care persoana care se consideră îndreptățită face dovada efectuării unor demersuri privind completarea dosarului în raport cu alte instituții.

(3) Cererea de prelungire a termenului se va formula în interiorul termenului prevăzut la [alin. \(1\)](#) și va fi însoțită de dovada demersurilor întreprinse.

(3[^]1) Prin excepție de la prevederile [alin. \(1\)](#), pentru dosarele depuse la Comisia specială de retrocedare a unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase și comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România, termenul de decădere în procedura administrativă este de 240 de zile.

La data de 29-05-2017 Articolul 32 din Capitolul IV a fost completat de Punctul 4, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 111 din 19 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 399 din 26 mai 2017

(3[^]2) Termenul prevăzut la [alin. \(3[^]1\)](#) poate fi prelungit în condițiile prevăzute la [alin. \(2\)](#) și (3), pentru o perioadă de 120 de zile.

La data de 29-05-2017 Articolul 32 din Capitolul IV a fost completat de Punctul 4, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 111 din 19 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 399 din 26 mai 2017

(4) Instituțiile deținătoare au obligația de a elibera, în termen de 30 de zile de la data înregistrării cererii, actele doveditoare solicitate.

Articolul 33

(1) Entitățile investite de lege au obligația de a soluționa cererile formulate potrivit [Legii nr. 10/2001](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, înregistrate și nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi și de a emite decizie de admitere sau de respingere a acestora, după cum urmează:

a) în termen de 12 luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr de până la 2.500 de cereri;

b) în termen de 24 de luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr cuprins între 2.500 și 5.000 de cereri;

c) în termen de 36 de luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr de peste 5.000 de cereri.

(2) Termenele prevăzute la [alin. \(1\)](#) curg de la data de 1 ianuarie 2014.

(3) Entitățile investite de lege au obligația de a stabili numărul cererilor înregistrate și nesoluționate, de a afișa aceste date la sediul lor și de a le comunica Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților. Datele transmise

de entitățile investite de lege vor fi centralizate și publicate pe pagina de internet a Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

(4) Cererile se analizează în ordinea înregistrării lor la entitățile prevăzute la [alin. \(1\)](#). Prin excepție, se analizează cu prioritate cererile formulate de persoana certificată de entități desemnate de statul român sau de alte state membre ale Uniunii Europene sau de statul de reședință, ca supraviețuitoare ale Holocaustului, aflate în viață la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a prezentei legi.

La data de 02-11-2020 Alineatul (4) din Articolul 33 , Capitolul IV a fost modificat de Punctul 3, Articolul I din LEGEA nr. 219 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1011 din 30 octombrie 2020

Articolul 34

(1) Dosarele înregistrate la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor vor fi soluționate în termen de 60 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, cu excepția dosarelor de fond funciar, care vor fi soluționate în termen de 36 de luni.*)

Notă

*) Prin DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 269 din 7 mai 2014, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 513 din 9 iulie 2014, s-a admis excepția de neconstituționalitate a prevederilor [art. 4 teza a doua din Legea nr. 165 /2013](#) privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, stabilindu-se că sunt constituționale în măsura în care termenele prevăzute la [art. 34 alin. \(1\)](#) din aceeași lege nu se aplică și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a legii.

Conform [art. 147 alin. \(1\) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI](#) republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În concluzie, în intervalul 9 iulie 2014-23 august 2014, dispozițiile invocate mai sus, în măsura în care termenele prevăzute la [art. 34 alin. \(1\)](#) din aceeași lege s-au aplicat și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a legii, au fost suspendate de drept, încetându-și efectele juridice în data de 24 august 2014, dacă s-au aplicat în condițiile menționate.

(2) Dosarele care vor fi transmise Secretariatului Comisiei Naționale ulterior datei intrării în vigoare a prezentei legi vor fi soluționate în termen de 60 de luni de la data înregistrării lor, cu excepția dosarelor de fond funciar, care vor fi soluționate în termen de 36 de luni.

(3) Numărul dosarelor prevăzute la [alin. \(1\)](#) și data înregistrării dosarelor prevăzute la [alin. \(2\)](#) se publică pe pagina de internet a Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților și se comunică, la cerere, persoanelor îndreptățite.

(4) Dosarele se soluționează în ordinea înregistrării lor la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor, respectiv Secretariatul Comisiei Naționale.

La data de 27-05-2016 Alin. (4) al art. 34 a fost introdus de subpct. 8, pct. 2 al art. unic din LEGEA nr. 103 din 23 mai 2016 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 394 din 24 mai 2016, care modifică art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 21 din 24 iunie 2015 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 468 din 29 iunie 2015.

(5) Prin excepție de la prevederile [alin. \(4\)](#), se soluționează cu prioritate:

a) dosarele în care Secretariatul Comisiei Naționale a solicitat documente potrivit [art. 21 alin. \(5\)](#);

b) dosarele în care, prin hotărâri judecătorești irevocabile/ definitive, instanțele de judecată s-au pronunțat cu privire la existența și întinderea dreptului, precum și la calitatea de persoană îndreptățită;

La data de 21-12-2016 Litera b) din Alineatul (5) , Articolul 34 , Capitolul IV a fost modificată de Punctul 4, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 98 din 15 decembrie 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1030 din 21 decembrie 2016

c) dosarele constituite în baza cererilor formulate de persoanele prevăzute la [art. 33 alin. \(4\)](#).

d) dosarele în care s-au emis decizii privind propunerea acordării de despăgubiri/măsuri compensatorii de către Comisia specială de retrocedare a unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase și comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România.

La data de 29-05-2017 Alineatul (5) din Articolul 34 , Capitolul IV a fost completat de Punctul 5, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 111 din 19 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 399 din 26 mai 2017

La data de 27-05-2016 Alin. (5) al art. 34 a fost introdus de subpct. 8, pct. 2 al art. unic din LEGEA nr. 103 din 23 mai 2016 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 394 din 24 mai 2016, care modifică art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 21 din 24 iunie 2015 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 468 din 29 iunie 2015.

Articolul 35

(1) Deciziile emise cu respectarea prevederilor [art. 33](#) și [34](#) pot fi atacate de persoana care se consideră îndreptățită la secția civilă a tribunalului în a cărei circumscripție se află imobilul, în termen de 30 de zile de la data comunicării.

La data de 31-05-2019 Alineatul (1) din Articolul 35 , Capitolul IV a fost modificat de ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 111 din 24 mai 2019, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 418 din 28 mai 2019

(1[^]1) Litigiile privind modalitatea de aplicare a prevederilor prezentei legi sunt de competența secțiilor civile ale tribunalelor, indiferent de calitatea titularului acțiunii.

La data de 02-08-2018 Articolul 35 din Capitolul IV a fost completat de Articolul III din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

(2) În cazul în care entitatea investită de lege nu emite decizia în termenele prevăzute la [art. 33](#) și [34](#), persoana care se consideră îndreptățită se poate adresa instanței judecătorești prevăzute la [alin. \(1\)](#) în termen de 6 luni de la expirarea termenelor prevăzute de lege pentru soluționarea cererilor.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 45/2019](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 934 din 20 noiembrie 2019:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor [art. 35 alin. \(2\) din Legea nr. 165/2013](#) privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare, stabilește următoarele:

Termenul de 6 luni nu se aplică cererilor formulate împotriva refuzului entităților investite de lege de soluționare a notificării, altele decât cele prevăzute de [art. 35 alin. \(3\) din Legea nr. 165/2013](#).

(3) În cazurile prevăzute la [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#), instanța judecătorească se pronunță asupra existenței și întinderii dreptului de proprietate și dispune restituirea în natură sau, după caz, acordarea de măsuri reparatorii în condițiile prezentei legi.

Obligația entității investite conform legii de soluționare, pe cale administrativă, a notificărilor legal formulate, fie prin restituire în natură, fie prin acordarea de măsuri reparatorii prin echivalent, se menține chiar în condițiile neexercitării procedurii judiciare prevăzute de [art. 35 din Legea nr. 165/2013](#).

(4) Hotărârile judecătorești pronunțate potrivit [alin. \(3\)](#) sunt supuse numai apelului.

(5) Cererile sau acțiunile în justiție formulate în temeiul [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#) sunt scutite de taxa judiciară de timbru.

Capitolul V

Sanctiuni

Articolul 36

Constituie contravenție săvârșirea oricăreia dintre următoarele fapte, dacă nu sunt comise în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni:

- a) neîndeplinirea de către membrii comisiei locale a obligației prevăzute la [art. 6 alin. \(1\)](#);
- b) necomunicarea situației centralizatoare de către președintele comisiei prevăzute la [art. 5](#), în condițiile [art. 6 alin. \(4\)](#);
- c) fapta persoanei care împiedică în orice mod întocmirea situației prevăzute la [art. 6 alin. \(1\)](#);
- d) refuzul de a preda suprafețele de teren rămase la dispoziția comisiilor locale și județene sau, după caz, a Comisiei de Fond Funciar a Municipiului București Agenției Domeniilor Statului;
- e) refuzul institutelor, stațiunilor de cercetare și instituțiilor publice de a preda Agenției Domeniilor Statului imobilele solicitate în termenul prevăzut de [art. 9 alin. \(3\)](#);
- f) nerespectarea ordinii de atribuire prevăzute la [art. 12 alin. \(1\)](#);
- g) fapta persoanei care refuză să pună la dispoziția comisiei locale de fond funciar suprafețele forestiere necesare finalizării procesului de restituire;
- h) nerespectarea termenelor prevăzute de prezenta lege;
- i) fapta persoanei fizice, care are calitatea de membru al comisiei locale sau județene, de a împiedica în orice mod sau de a întârzia nejustificat reconstituirea sau constituirea, după caz, a dreptului de proprietate ori eliberarea titlului de proprietate către persoanele îndreptățite.

La data de 27-05-2016 Lit. i) a art. 36 a fost introdusă de subpct. 9, pct. 2 al art. unic din LEGEA nr. 103 din 23 mai 2016 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 394 din 24 mai 2016, care modifică art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 21 din 24 iunie 2015 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 468 din 29 iunie 2015.

Articolul 37

Contravențiile prevăzute la [art. 36](#) se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 100.000 lei.

Articolul 38

În cazul în care, în urma aplicării contravențiilor prevăzute de legislația fondului funciar și de prezenta lege, președintele comisiei locale continuă să întârzie finalizarea procedurii de validare, punere în posesie și emitere a titlului de proprietate, prefectul sau Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților poate dispune revocarea

acestuia din funcția de președinte al comisiei locale și numirea unei alte persoane dintre conducătorii serviciilor deconcentrate de la nivel județean sau, respectiv, salariații Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

Articolul 39

(1) Constatarea contravențiilor prevăzute la [art. 36](#) și aplicarea sancțiunilor prevăzute la [art. 37](#) se fac de către împuterniciții Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților sau de către prefect ori împuterniciții acestuia.

(2) Sumele provenite din amenzile aplicate potrivit prezentei legi se fac venit la bugetul de stat.

Articolul 40

Dispozițiile [art. 37](#) se completează cu prevederile [Ordonanței Guvernului nr. 2/2001](#) privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 180/2002](#), cu modificările și completările ulterioare.

Capitolul VI

Dispoziții tranzitorii și finale

Articolul 41

(1) Plata sumelor de bani reprezentând despăgubiri în dosarele aprobate de către Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi, precum și a sumelor stabilite prin hotărâri judecătorești, rămase definitive și irevocabile la data intrării în vigoare a prezentei legi, se face în termen de 5 ani, în tranșe anuale egale, începând cu 1 ianuarie 2014.

Notă

Prin [DECIZIA nr. 602 din 16 iulie 2020](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 923 din 9 octombrie 2020, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că prevederile [art. 41 alin. \(1\) din Legea nr. 165/2013](#) privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, în interpretarea dată prin [Decizia nr. 40 din 14 noiembrie 2016](#), pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept sunt neconstituționale.

(2) Abrogat.

La data de 01-01-2017 Alineatul (2) din Articolul 41, Capitolul VI a fost abrogat de Punctul 2, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 251 din 23 decembrie 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1055 din 28 decembrie 2016

(2^A) Începând cu 1 ianuarie 2017, cuantumul unei tranșe nu poate fi mai mic de 20.000 lei.

La data de 31-12-2016 Articolul 41 din Capitolul VI a fost completat de Punctul 3, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 251 din 23 decembrie 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1055 din 28 decembrie 2016

(3) Pentru îndeplinirea obligațiilor stabilite la [alin. \(1\)](#), Comisia Națională emite titluri de despăgubire, prin aplicarea procedurii specifice Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor.

(4) Titlul de plată se emite de către Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților în condițiile [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#) și se plătește de către Ministerul Finanțelor Publice în cel mult 180 de zile de la emitere.

(5) Obligațiile privind emiterea titlurilor de despăgubire stabilite prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile la data intrării în vigoare a prezentei legi se vor executa potrivit [art. 21](#).

Articolul 42

(1) Persoanele îndreptățite pot opta pentru returnarea dosarelor înregistrate la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor către comisiile locale de fond funciar în vederea restituirii în natură a terenurilor, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) În termenul prevăzut la [alin. \(1\)](#), pot opta pentru returnarea dosarelor la comisiile locale de fond funciar și persoanele care nu au valorificat titlurile de despăgubire emise de Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor.

(3) Dosarele înregistrate la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor pentru care nu se exercită opțiunea de returnare către comisiile locale de fond funciar se transmit Secretariatului Comisiei Naționale, în vederea soluționării potrivit prevederilor prezentei legi.

Articolul 43

Cererile depuse în temeiul [art. 36 alin. \(5\) din Legea nr. 18/1991](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, și al [art. 34 din Legea nr. 1/2000](#), cu modificările și completările ulterioare, care vizează teren cu categoria de curți-construcții, nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se transmit comisiilor constituite pe lângă autoritățile publice locale pentru aplicarea [Legii nr. 10/2001](#), în vederea soluționării.

Articolul 44

La data intrării în vigoare a prezentei legi, alineatul (1) al articolului 38 din [Legea nr. 10/2001](#), republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 798 din 2 septembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

Articolul 38

(1) Nerespectarea obligațiilor prevăzute de prezenta lege atrage răspunderea contravențională a conducătorului autorității administrației publice locale sau centrale, al instituției sau, după caz, al societății regiei autonome ori al organizației cooperatiste căreia îi incumbă aceste obligații.

Articolul 45

(1) Imobilele prevăzute în anexa nr. 2 lit. a) pct. 1, 2 și 4 la Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la art. 1 alin. (10) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 1 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/1999, republicată, se restituie foștilor proprietari sau, după caz, moștenitorilor acestora, cu condiția menținerii afectățiunii de interes public pentru o perioadă de 10 ani.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și imobilelor ocupate de instituții publice de cultură solicitate potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/1999, republicată.

(3) Dispozițiile referitoare la menținerea afectățiunii de interes public pentru o perioadă de 10 ani se aplică și terenurilor aferente imobilelor prevăzute la alin. (1) și (2), necesare desfășurării în condiții optime a activităților de interes public.

(4) Menținerea afectățiunii de interes public se stabilește de către entitatea investită de lege, prin decizia de restituire în natură, la propunerea motivată a deținătorului actual al imobilului.

La data de 05-04-2015 Alin. (4) al art. 45 a fost modificat de pct. 3 al art. I din LEGEA nr. 65 din 31 martie 2015, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 226 din 2 aprilie 2015 care completează ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 115 din 23 decembrie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 835 din 24 decembrie 2013, cu art. IV.

(5) Abrogat.

La data de 05-04-2015 Alin. (5) al art. 45 a fost abrogat de pct. 3 al art. I din LEGEA nr. 65 din 31 martie 2015, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 226 din 2 aprilie 2015 care completează ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 115 din 23 decembrie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 835 din 24 decembrie 2013, cu art. IV.

(6) În perioada menținerii afectățiunii de interes public, obligația privind plata cheltuielilor de întreținere aferente imobilului revine deținătorului actual al acestuia.

La data de 05-04-2015 Alin. (6) al art. 45 a fost modificat de pct. 3 al art. I din LEGEA nr. 65 din 31 martie 2015, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 226 din 2 aprilie 2015 care completează ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 115 din 23 decembrie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 835 din 24 decembrie 2013, cu art. IV.

(6¹) În perioada menținerii afectățiunii de interes public, noul proprietar beneficiază de plata unei chirii, care se stabilește în funcție de valoarea imobilului prin raportare la grila notarială valabilă la data încheierii sau prelungirii contractului de închiriere. În cazul construcțiilor cu o suprafață de până la 300 mp, la calculul valorii se aplică grila notarială aferentă construcțiilor cu destinația de locuință. Pentru suprafața care excedează limitei de 300 mp se aplică grila notarială aferentă construcțiilor cu destinație de spațiu industrial.

La data de 05-04-2015 Alin. (6¹) al art. 45 a fost introdus de pct. 3 al art. I din LEGEA nr. 65 din 31 martie 2015, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 226 din 2 aprilie 2015 care completează ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 115 din 23 decembrie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 835 din 24 decembrie 2013, cu art. IV.

(6²) Cuantumul anual al chiriei nu poate depăși 6% din valoarea construcției, respectiv 4% din valoarea terenului, stabilită conform alin. (6¹).

La data de 05-04-2015 Alin. (6²) al art. 45 a fost introdus de pct. 3 al art. I din LEGEA nr. 65 din 31 martie 2015, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 226 din 2 aprilie 2015 care completează ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 115 din 23 decembrie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 835 din 24 decembrie 2013, cu art. IV.

(6³) Noul proprietar și deținătorul actual al imobilului vor încheia un contract de închiriere, în formă scrisă, în termen de 60 de zile de la data emiterii deciziei privind restituirea în natură.

La data de 05-04-2015 Alin. (6³) al art. 45 a fost introdus de pct. 3 al art. I din LEGEA nr. 65 din 31 martie 2015, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 226 din 2 aprilie 2015 care completează ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 115 din 23 decembrie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 835 din 24 decembrie 2013, cu art. IV.

(6⁴) Plata obligațiilor care decurg din contractele de închiriere se asigură din fondurile prevăzute cu această destinație în bugetele de venituri și cheltuieli aprobate, în condițiile legii.

La data de 05-04-2015 Alin. (6⁴) al art. 45 a fost introdus de pct. 3 al art. I din LEGEA nr. 65 din 31 martie 2015, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 226 din 2 aprilie 2015 care completează ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 115 din 23 decembrie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 835 din 24 decembrie 2013, cu art. IV.

(7) În situația în care pentru activitățile de interes public nu este necesară întreaga suprafață a imobilului, aceasta poate fi restrânsă, chiria recalculându-se în mod corespunzător.

(8) În situația în care, în perioada prevăzută la alin. (1), imobilul nu mai este necesar activităților de interes public, obligația menținerii afectățiunii încetează de drept.

Articolul 46

La data intrării în vigoare a prezentei legi, la articolul II din titlul VI "Modificarea și completarea [Legii nr. 1/2000](#) pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor [Legii fondului funciar nr. 18/1991](#) și ale [Legii nr. 169/1997](#)" al [Legii nr. 247/2005](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

Articolul II

(1) Se înființează în cadrul Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților o direcție pentru coordonarea aplicării legislației din domeniul restituirii proprietății funciare de către instituțiile administrației de stat și comisiile de fond funciar, asigurând aplicarea unitară de către acestea a reglementărilor în domeniu.

Articolul 47

La data intrării în vigoare a prezentei legi, după alineatul (1) al articolului 51 din [Legea nr. 18/1991](#), republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 5 ianuarie 1998, cu modificările și completările ulterioare, se introduc trei noi alineate, alineatele (2)-(4), cu următorul cuprins:

(2) În cazul existenței unei suprapuneri totale sau parțiale ca urmare a emiterii a două sau mai multe titluri de proprietate pe aceleași amplasamente, comisia județeană este competentă să dispună anularea totală sau parțială a titlurilor emise ulterior primului titlu.

(3) Comisia județeană va dispune emiterea unui nou titlu în locul celui anulat sau, după caz, va propune acordarea de măsuri compensatorii potrivit legii privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate abuziv în perioada regimului comunist în România.

(4) Dispozițiile art. 53 alin. (2) rămân aplicabile.

Articolul 48

La data intrării în vigoare a prezentei legi, alineatul (2) al articolului 10 din [Legea nr. 10/2001](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

(2) În cazul în care pe terenurile preluate în mod abuziv s-au edificat noi construcții autorizate, persoana îndreptățită va obține restituirea în natură a părții de teren rămasă liberă, iar pentru suprafața ocupată de construcții noi, cea afectată servituților legale, spațiilor verzi, așa cum au fost stabilite prin [art. 3 lit. a\)-f\) din Legea nr. 24/2007](#) privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și altor amenajări de utilitate publică ale localităților urbane și rurale măsurile reparatorii se stabilesc în echivalent.

Articolul 49

La data intrării în vigoare a prezentei legi, alineatul (4) al articolului 31 din [Legea nr. 10/2001](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

(4) Recalcularea valorii acțiunilor se face în baza valorii activului net din ultimul bilanț contabil, cu utilizarea coeficientului de actualizare stabilit de Banca Națională a României prin [Ordinul nr. 3/2001](#) privind coeficientul de actualizare a valorii leului de la data de 11 iunie 1948 până la data de 14 februarie 2001 și a indicelui inflației stabilit de Institutul Național de Statistică, precum și a prevederilor [Legii nr. 303/1947](#) pentru recalcularea patrimoniului societăților pe acțiuni, în cazul în care bilanțul este anterior acesteia. Actualizarea se face până la data de 14 februarie 2001.

Articolul 50

La data intrării în vigoare a prezentei legi:

a) sintagma "despăgubiri acordate în condițiile prevederilor speciale privind regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv", cuprinsă în [Legea nr. 10/2001](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, se înlocuiește cu sintagma "măsuri compensatorii în condițiile legii privind unele măsuri pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv, în perioada regimului comunist în România";

b) orice dispoziție referitoare la evaluarea imobilelor potrivit standardelor internaționale de evaluare și la măsura reparatorie a compensării cu alte bunuri sau servicii oferite în echivalent, prevăzute în [Legea nr. 10/2001](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, se abrogă;

c) [articolele 13, 14, 14¹, 14², 15 literele a\)-d\) și f\), articolele 16, 17, 18, 18¹, 18², 18³, 18⁴, 18⁵, 18⁶, 18⁷, 18⁸, 18⁹ și articolul 22 din titlul VII "Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv" al \[Legii nr. 247/2005\]\(#\), cu modificările și completările ulterioare, precum și orice dispoziție contrară prezentei legi se abrogă.](#)

Articolul 51

La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă [articolele 5 și 12](#) din [Legea nr. 214/2011](#) pentru organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 819 din 21 noiembrie 2011, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 52

La data de 1 ianuarie 2016, alineatul (3) al articolului 18 din [Legea fondului funciar nr. 18/1991](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.

Această lege a fost adoptată în temeiul prevederilor [art. 114 alin. \(3\) din Constituția României](#), republicată, în urma angajării răspunderii Guvernului în fața Camerei Deputaților și a Senatului, în ședința comună din data de 17 aprilie 2013.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,

VIOREL HREBENCIUC

PREȘEDINTELE SENATULUI

GEORGE-CRIN LAURENȚIU ANTONESCU

București, 16 mai 2013.
Nr. 165.
